

λάσω τῶν δαπανῶν εἰς ἃς θὰ πρέβαινον ἵνα ἀρπάσωσι τὴν Δημαρχίαν ἀπὸ τὸν Βαφιαδάκην, ἥ ὅτι θὰ ἐδαπάνων ἐκ τοῦ ἰδίου βαλαντίου πρὸς τὸ κοινὸν καλὸν, ἀνέκρουσαν πρῶμναν ἀφέντες τὸ στάδιον ἐλεύθερον εἰς τὸν Βαφιαδάκην. Ἦδὴ μεταξὺ ὠνητοῦ λαοῦ καὶ ὑπεροβούλων ἀρχόντων, ἔρχεται ἡ τάξις τῶν ἀστῶν, ἡ μὴ δυναμένη ὅταν θελῇ καὶ ὅταν δύναται μὴ θέλουσα, ἡ ὑρισταμένη τὰς συνεπείας τῆς ἀβουλίας τῶν μὲν, ἡ τῆς μοχθηρίας καὶ κακῆς πίστεως τῶν δὲ, ἥς τινος τὰ τε ἡθικά καὶ ὕλικά κεφάλαια δὲν ἐπαρκοῦσιν, ὅπως τὸν ἐφιάλτην τῆς Ἑρμοπόλεως καταρρίψωσιν ἀπὸ τοῦ στήθους αὐτῆς. Ἰδοὺ ὅθεν διατὶ ὁ λαὸς τῆς Ἑρμοπόλεως θὰ κύψῃ ἐπὶ τετραετίαν ἔτι ὑπὸ τὴν πτέρην τοῦ Βαφιαδάκη, ἰδοὺ διατὶ ἡ Σύρος, ὁ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος Προμηθεύς, θὰ σπαίρῃ ἐπὶ μίαν ἔτι περίοδον ὑπὸ τοὺς σιδηροὺς ὄνυχας τοῦ Χίου γυπὸς, ἂν μὴ νέος Ἡρακλῆς εὐρεθῇ.

Ἐν τῷ Δήμῳ Ἄνω Σύρου διεξήγετο ἄλλος ἀγὼν, διότι ἐκεῖ λεληθότως ἀφήκαμεν νὰ ὑπείσθῃ ἐχθρὸς πολὺ φοβερώτερος τοῦ ἐχθροῦ, ὃν κατὰ κόρης οἱ Ἀθηναῖοι τὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς 3ης Ἰουλίου ἐρράπισαν. Ἐκεῖ ἐπάλασεν ὁ φανατισμὸς καὶ ἡ δεισιδαιμονία, κατὰ τοῦ πνεύματος τῶν νεωτέρων χρόνων, ὁ μεσαιὼν κατὰ τοῦ αἵωνος τῆς προόδου, ἐξῆλθε δὲ νικητὴς τὸ Βατικανὸν ἀτυχῶς, ἐκλεγέντος Δημάρχου τοῦ Θεοφίλου Μ. Μασούκη, ὅστις ἐπανηγύρισε φαιδρῶς τὴν νίκην του ταύτην, φωταγωγήσας λαμπρῶς τὸ μέγαρόν του καθ' ὅλην τὴν νύκτα τὴν μετὰ τὴν ἐκλογὴν.

Εἰς Μύκωνον ἐπάλασεν εἰς χρυσοκάνθαρος κατὰ τοῦ ποτὲ δικτάτορος τῆς νήσου ἐκείνης Α. Καμπάνη, τὴν νίκην δ' ἔσχεν ὁ πρῶτος, διότι ὁ λαὸς τῆς Μυκόνου τίθησιν εἰς πλειοδοσίαν καὶ συνείδησιν καὶ πολιτικὰ δικαιώματα, πάντοτε δὲ ἡ νίκη τοῦ μείζονα προσφέροντος ἐστί. Ὑπὸ τὴν λέξιν χρυσοκάνθαρος ὅμως μὴ ταραχθῆτε σεῖς οἱ ἀνιλεῶς τοὺς Ἀθηναίους χρυσοκάνθαρους μαστιγώσαντες, ὁ τῆς Μυκόνου χρυσοκάνθαρος δὲν εἶναι οὔτε εἰς τῶν ἰδικῶν σας, δηλ. ἰππότης

τοῦ Χαβιαροχανίου, οὔτε τις τῶν τοῦ κ. Σ. Ξένου, δηλ. μέλος τῶν περιλαλήτων ἀχυρίων ἐταιριῶν, εἶναι ὁ καλὸς πατριώτης κ. Ἀμπανόπουλος, οὗ τὸ ὄνομα δὲν κατελέχθη οὐδὲ καταλεχθήσεται εἰς τὰς δέλτους τῆς πλουτοκρατικῆς ἀριστοκρατίας τῶν Ἀθηνῶν, οὐδ' εἰς ἐκείνας τῆς τραπεζοκυκερνητικῆς ἐταιρίας· εἶναι ἀπλούστατα εἰς πλούσιος φιλόπατρις.

Ἐν προσεχεῖ ἔσως μέλλοντι πλειότερα περὶ Σύρου θὰ διαβιῶται ὑμῖν.

Ἀττίλας

ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

(ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Θεσσαλονίκη, 30 Ἰουνίου 1883.

Παντοῦ ὅπου καὶ ἂν στραφῇς, ὠθεῖσαι ὑπὸ Ἑβραίων. Πάντες ἐργάζονται, ὡς καὶ αὐτὰ τὰ μικρὰ παιδιὰ τῶν ἀπὸ τὸ δον ἔτος· τῆς ἡλικίας εὐκολοῦν τὰς ἐργασίας τῶν πατέρων τῶν. Ἐκτὸς τῶν μεγαλεμπόρων· ἐμπόρων καὶ ἐμπορίσκων κατέχουν ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα, οὐδεμίαν πράξιν δύνασαι νὰ κάμῃς ἀνευ τῆς συνδρομῆς τοῦ Ἰουδαίου. Ἐρημοῦνται ὅλαι αἱ γωνίαι τῆς πόλεως, ὅταν οἱ Ἑβραῖοι ἐορτάζου. Τοῦρκοι καὶ Χριστιανοὶ κἀθηνται εἰς τὰς θύρας τῶν καταστημάτων τῶν καὶ συνδιαλέγονται χωρὶς νὰ κάμνουν πράξεις. Αἱ πληρωμαὶ γίνονται τὴν Παρασκευῇ· οὐδὲν ἀτμόπλοιν ἀναχωρεῖ τὸ Σάββατον, Κυριακὴ τῶν Ἑβραίων.

Τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου περὶ ὄρθρον βαθὺν πορεύονται εἰς τὴν Συναγωγὴν, φέροντες ὑπὸ μάλῃς τὰ ὀγκώδη βιβλία τῆς προσευχῆς. Ἐξέρχονται καὶ διασκορπίζονται κατόπιν πρὸς τὴν προκουμαίαν, ὅλοι καθαροί, μόλις κινούμενοι, θαυμάζοντες τὰ περὶ ὧς νὰ ἦσαν ξένοι περιηγηταί· περὶ τὴν δειλὴν ἐξέρχονται μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ εἶνε μὴ χαρὰ νὰ τοὺς ἰδῇς ἐν πατριαρχικῇ ἀ-

Ο ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Συνέχ. ἰδ. ἀριθ. 549)

Κατὰ πᾶσαν στιγμὴν παρετῆρει τὸ ἐκκρεμές, ἀναμένων ἀνυπομόνως· ὡσαύτως καὶ ὁ ὑπηρετὴς.

Ὁ κώδων ἤχησεν.

— Ἰδοὺ ὁ πρῶτος, ἐψιθύρισεν ὁ κ. Λαγγάρδ ἐγειρόμενος, εἶναι ὁ γέρον.

Τῆς θύρας τοῦ θαλάμου ἀνοιχθείσης, ὁ ὑπηρετὴς παρουσιασθεὶς ἀνήγγειλε :

— Ὁ κ. Ἰάκωβος Βαιγιάν.

Ὁ ἀρχαῖος δραγόνος εἶχε πολὺ γηράσει· ἡ θλίψις ἦτο ἐζωγραφημένη ἐπὶ τοῦ προσώπου του· ὁ πῶγων καὶ ἡ κόμη του ἐλευκάνθησαν.

Ἐνεφανίσθη φορῶν τὴν ὁδοπορικὴν ἐνδυμασίαν του καταςκονισμένην, κρατῶν τὸν ὁδοπορικὸν σάκκον. Ἔτεινεν εἰς τὸν κ. Λαγγάρδ ἐγκαρδίως τὴν χεῖρά του.

— Ὅχι, ὄχι, εἶπε ζωηρῶς οὗτος, δὲν ὑποδέχομαι οὕτω τοὺς ἀγαθοὺς μου φίλους.

Ἐναγκαλισθεὶς δὲ τὸν γέροντα, ἡσπᾶσθη τὰς δύο παρειάς του.

Ὁ Ἰάκωβος Βαιγιάν μόλις ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα· δὲν περιέμενε βεβαίως παρομοίαν ὑποδοχὴν.

— Αἰσχύνομαι, εἶπε, παρουσιαζόμενος οὕτως, ἀλλ' ὑπήκουσα, κύριε, εἰς τὴν πρόσκλησίν σας καὶ ἔρχομαι ἐνταῦθα κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὸν σταθμὸν.

— Θὰ ὑπάγητε νὰ ἀλλάξῃτε ἐνδυμασίαν καὶ μετὰ εἰκοσι λεπτὰ θὰ καθίσωμεν στὸ τραπέζι. Φερμῖνε, προσέθετο, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ὑπηρετὴν, ἀναμένοντα τὰς διαταγὰς τοῦ κυρίου του, λάβετε τὸν σάκκον τοῦ κ. Βαιγιάν καὶ προσέξατε νὰ μὴ λείψῃ τίποτε.

Ὁ γέρον ἠκολούθησε τὸν θαλαμηπόλον.

Ἐν τέταρτον τῆς ὥρας παρῆλθεν· ἐκ νέου ὁ κώδων ἤχησεν, ὁ δὲ Φερμῖνος ἀνήγγειλε :

— Ὁ κ. Ἰάκωβος Γρανδέν.

Ὁ νέος λοχαγὸς τῶν οὐσσάρων, ἐνδεδυμένος ὡς ἀστὸς καὶ ἔχων τὴν ἐρυθρὰν ταινίαν ἐπὶ τῆς κομβιοθήκης τοῦ ἐπενδύτου του εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον.

— Φίλε μου, εἶπεν ὁ κ. Λαγγάρδ.

Καὶ ἤνοιξεν αὐτῷ τὰς ἀγκάλας.

— Μὲ προσκαλέσετε εἰπόντες : τὴν δεῖνα ἡμέραν, τὴν δεῖνα ὥραν ἔλθετε παρ' ἐμοί, εἶπεν ὁ Ἰάκωβος διὰ φωνῆς

πλότῃ νὰ συνδιαλέγωνται καθ' ὁδὸν ὡς νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὰς αὐλὰς των. Θελεκτικὴ ἡ ἀρχαία ἐνδυμασία τῶν Ἑβραίων. Τῶν πλείστων Ἑβραίων τὸ βλέμμα των εἶνε προκλητικόν· τέλος εἶνε σὰρξ λευκὴ καὶ ἀνάστημα ὡς οἱ κέδροι τοῦ Λιβάνου, ὅπου—κατὰ τὸ τραγοῦδι τῶν Ὀλυμπίων—«μέσα καρδίᾳ δὲν ἔχει, εἰς τὴν ρίζαν θέλει χῶμα, καιρὸς δὲν εἶνε ἀκόμα».

Καὶ οἱ Ἑβραῖοι μαστίζονται ὑπὸ τῆς πολυτελείας, καὶ ἰδίως τὰ κοράσια τῆς νέας γενεᾶς φαίνονται ὡς τὰ κοράσια τῆς Πέστης· πλείσται δὲ ἐξ αὐτῶν, δέκα ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ἀπέπτυσαν τὴν θρησκείαν των γενόμεναι ὁθωμανίδες. Προέρχεται δὲ τοῦτο ὡς ἐκ τῆς πλησμονῆς Ἑβραίων κορασίδων, αἵτινες ὑπηρετοῦσι τὰς οἰκογενείας τῶν Τούρκων καὶ χριστιανῶν ἀντὶ ἐνός μετζίτιου, ἥτοι ἐνός ταλλήρου, τὸν μῆνα. Ὁ ἑβραϊκὸς πληθυσμὸς ὑπολογίζεται ἄνω των 60,000 κατοίκων, βαίνει δὲ ἡ αὐξήσις κληπαστικῶς, διότι ἔρχονται εἰς γάμον ἐν ἡλικίᾳ μικρᾷ καὶ τοιουτοτρόπως ἀπαθανατίζεται ἡ γενεὰ τοῦ Ἰσραὴλ. Ἡ νηπιακὴ περίοδος εἶνε καχεκτικωτάτη, εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς ἵσταται τὸ βρέφος ὡς κοῦκλα, τὸ δὲ ἐπιδερμικὸν κληρονομικὸν νόσημα ἐπιβασιλεύει ἐπὶ τῶν διστήνων τούτων πλασμάτων, αἵτινα τίκτονται ἐκ τῆς αἰμομίκτου ἀνθρωπίνης βιομηχίας. Ἀφαιρέσατε τὴν ἐργασίαν ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, δώσατε τροφὴν ἢν μασσῶσι καὶ αἱ ἄλλαι φυλαὶ, καὶ θὰ ἔχετε τὴν ἐμφάνισιν πανώλους. Ἀναμεταξὺ των εἰσὶ ἀβρόφρονες, οἰκονόμοι καὶ ἡθικοί, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν κύκλον των. Οἱ μεγάλοι εἰσὶ μετριοπαθεῖς καὶ ἀνθρωποὶ παλμὸν ἔχοντες μόνον τὴν τσέπην των, ὁμιλοῦσι δὲ μὲ τὸν ἀχθοφόρον οἰκειότατα καὶ ἀπόδειξις ὅτι ζῶσι τόσοι χριστιανοὶ ὑπάλληλοι εἰς ἑβραϊκὰ καταστήματα, οὐχὶ πιεζόμενοι, ἀλλὰ ἀναγεννώμενοι καὶ εὐλογοῦντες τοὺς Ἑβραίους. Ἡ ἐμπιστοσύνη αὕτη τῶν Ἑβραίων ἐμπόρων τιμᾷ αὐτοὺς καὶ διακονοῦν τὴν ἐπιρροήν των. Οἱ Ραββῖνοι τῆς ἀρχαίας σχολῆς ἀμα-

θεῖς, ὡς οἱ ἡμέτεροι, φέρουν τὸν ζόφον εἰς τὴν ψυχὴν των.

Φανατικοὶ εἰς τὰς παραδόσεις των κρατοῦσι σφικτὰ τοῦ κρίκους τῆς θρησκείας καὶ οὐαὶ εἰς τὸν τολμήσοντα πανδῆς μως νὰ ἀποκαλύψῃ τὸ φρόνημά του. Δὲν δύναται λεμβούχος ἡ ἀχθοφόρος νὰ πορευθῇ εἰς ἐργασίαν πρὶν πρῶτον προσευχθῇ εἰς τὸν ναόν· ἰδίως δὲ περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου οἱ ἀχθοφόροι παύουσι τὰς ἐργασίας των, ἵστανται ἐν γογγυῇ προσευχόμενοι μεγαλοφώνως, ἔχοντες ἐστραμμένους τὰς κεφαλὰς των πρὸς τὴν Ἱερουσαλὴμ. Πόσον κατανυκτικαὶ εἶνε αἱ προσευχαὶ εἰς ἀνοικτὸν ὀρίζοντα θαλάσσης, ἔχων ἀπέναντί σου τὸν σάλον τοῦ αἰγιαλοῦ καὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Λέγουσι ὅτι κατ' οἶκον προσεύχονται καὶ τὰ κοράσια καθὼς καὶ οἱ ἄνδρες ἐν σῶματι ἐπτά τὸν ἀριθμὸν καὶ ὅτι ἡ μελωδία των εἶνε ὅπως οὖν γλυκεῖα. Ἡ λύρα τοῦ Δαυὶδ καὶ οἱ ἔρωτες τοῦ Σολομῶντος δὲν ἀπόλλυνται, καὶ τίς οἶδεν ἂν μίαν ἡμέραν καὶ οἱ Ἑβραῖοι δὲν σωθῶσιν ἐκ τῶν προληπτικῶν δεσμῶν καὶ συγχρωτισθῶσι καὶ αὐτοί.

Ὡς ὑπάλληλοι εἰς τὴν Κυβέρνησιν εἰσὶ πολλοὶ καὶ ἐνιοὶ ἐνεγράφησαν καὶ ἐκ καλῶν οἰκογενειῶν εἰς τὴν ἀστυνομίαν. Ἐκπαιδεύονται πρακτικῶς, μορφοῦνται κατ' ἐπιφάνειαν καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ σύρουσιν τὴν σπάθην εἰς τὸ ἐπίπονον ἀστυνομικὸν ἔργον. Οἱ μεγαλέμποροι Ἰουδαῖοι ἄρχουσι τῆς ἀγορᾶς· αἱ παρακαταθῆκαι τῶν ἐμπορευμάτων κρατοῦσιν μεσηστῶν τοὺς λοιποὺς ἐμπόρους οἵτινες δὲν τολμῶσι νὰ συναγωνισθῶσιν. Ἀπειρα καὶ ἀπίστευτα εἶναι τὰ τεχνάσματα τῶν Ἰουδαίων ἐμπόρων, πολλάκις δὲ ἔδωκαν μαθήματα εἰς τοὺς ἐν Εὐρώπῃ χρηματιστάς. Ἐχουσι καὶ δύο ἱατροὺς ἀπολαύοντας πολλῆς ὑπαλήψεως.

Ἀνακεφαλαιώσις. Ἡ εὐημερία τῶν Ἑβραίων χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ 21· ὅλη ἡ ἀριστοκρατία τῆς Θεσσαλίας μετηνάστευσεν ἐνταῦθα, σύρουσα καὶ τὸν πλοῦτον μαζὺ, ὃν ἔκτοτε νῆξεν μυθωδῶς. Τὰ ἐν Θεσσαλίᾳ εἰσέτι σωζόμενα λείψανα, ἀρχαίων τάφων μὲ τὰς μεγάλας ἐκείνας ἐπι-

συγκεκινημένους· ἰδοὺ ἐγώ. Ἐχετε ἀνάγκην ἐμοῦ; διατάξατε, φίλε μου, πάτερ μου, εἶμαι ἔτοιμος. Δύναμαι ἄρᾳ γε νὰ πράξω τι ὑπὲρ ὑμῶν;

Ὁ κ. Λαγγάρδ ἐμειδίασεν ἐπιχαρίτως·

— Ἀγαπητέ μοι Ἰάκωβε, ἀπήντησεν, τίποτε δὲν ἔχω νὰ ζητήσω ἀπὸ σᾶς σήμερον· ἀλλ' ἔχε ὑπομονήν, θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα. Σὰς προσεκάλεσα, διότι εἶχον ἀνάγκην νὰ σὰς ἴδω, καὶ ὅπως λάβω τὴν εὐχαρίστησιν ταύτην, ἔγεινα αἷτιος νὰ διακύσῃς εἰκοσι λεύγας.

— Σιδηροδρομικῶς· διὰ σᾶς δύναμαι πεζὸς νὰ μεταβῶ εἰς τὴν ἄκραν τοῦ κόσμου.

— Τὸ ἤξεύρω. Ἐπειτα δὲ, Ἰάκωβε, σὰς ἐπιφυλάσσω ἐκπληξίν τινα.

— Ἐκπληξίν;

— Παρατηρήσατε.

Τῆς θύρας ἀνοιχθείσης, ὁ ἀξιωματικὸς ἐστράφη ζωηρῶς καὶ ἐξέβαλεν ἐπιφώνησιν χαρᾶς, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπήντησεν ἄλλη ἐπιφώνησις οὐχ ἥττον χαρωπή.

Καὶ ὁ ἀνάδοχος καὶ ὁ βαπτιστικὸς ἐνηγκαλίσθησαν.

— Δύο δυστυχεῖς ἔχοντες ἀνάγκην παρηγορίας· εἰς τί πρέπει ν' ἀποδοθῇ ἡ εὐτυχία; ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ κ. Λαγγάρδ.

Ἡ φωνὴ τοῦ Φερμίνου ἠκούσθη.

— Τὸ γεῦμα ἔτοιμον.

— Εἰς τὴν τράπεζαν, φίλοι μου, εἶπεν ὁ κ. Λαγγάρδ.

Καὶ ἐνῷ μετέβαινον εἰς τὸ ἐστιατόριον, ὁ γέρον καὶ ὁ νεανίας ἀντήλλαξαν ταχέως, χαμηλοφώνως τοὺς ἐπομένους λόγους:

— Γνωρίζεις διατί εἵμεθα ἐδῶ;

— Δὲν ἤξεύρω τίποτε.

— Τί σημαίνει αὐτό; Μάτην ζητῶ νὰ τὸ ἐξηγήσω.

— Ἡ ἐκπληξίς μου εἶναι οὐχ ἥττον μεγάλη.

— Ὁ κ. Λαγγάρδ ἔχει βεβαίως κᾶτι νὰ μᾶς εἴπῃ.

— Τοῦτο δὲν εἶνε ἀμφίβολον.

— Ἀλλὰ τί;

— Ἀναμένωμεν.

— Εἶνε παράδοξον!

Ὀλίγον συνωμίλησαν κατὰ τὸ γεῦμα. Οἱ συνδαιτυμόνες τοῦ κ. Λαγγάρδ εἶχον μεγάλην ὀρεξίν· αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔγευματίσε κάλλιον τοῦ συνήθους. Ὅλα τὰ παρατεθέντα φαγητὰ ἦσαν ἐξαίρετα. Πραγματικῶς ἡ μάγειρος διεκρίθη. Ἐπίον οἶνους ἡδυτάτους.

Κατὰ πᾶσαν στιγμήν οἱ συνδαιτυμόνες πρὸς ἀλλήλους ἐφαίνοντο ὥσει λέγοντες: Δὲν σὰς εἶπε τίποτε; Ἀμα ὁ κύριος Λαγγάρδ ἀπήγγελλε λέξιν τινα, προσήλωναν τὴν ἀκοὴν ἐλπίζοντες ὅτι ἡ ἀναμενόμενη ἀνακοίνωσις ἐμελλε νὰ γίνῃ. Ἀλλ' ὁ ἐστιάτωρ ὅστις ἄλλως ὠμίλει ὀλίγα, οὐδὲν ἔλεγεν, ἐξ οὗ νὰ δυνήθῃ τις νὰ μαντεύσῃ διὰ τί προσεκάλεσε τὸν Ἰάκωβον Βαγιγιάν ἐκ Μαρεῖλ καὶ τὸν Ἰάκωβον Γρανδὲν ἐκ τῆς πόλεως ὅπου ἐφοῦρε.

γραφά; ἐν αἷς ἐκφράζουσι τὴν ὀδύνην, διότι θνήσκουσι μακρὰν τῆς Ἱερουσαλὴμ, οἱ πελώριοι οἴκοι ἐν ἐρημώδει νῦν καταστῆσαι εὐρισκόμενοι καὶ τέλος αἱ μετὰ τοῦ νομισματοκοπέου τῆς Βιέννης ἀνταλλαγαὶ μαρτυροῦσιν ὅποια ἦτον τότε ἡ δύναμις καὶ ἡ συνάφεια τῶν Ἰουδαίων τῆς Θεσσαλίας μετὰ τῶν ὀρδῶν πρὶν τοῦ 21. Ἐκτοτε ἡ Θεσσαλία ἀπόλεσε τὴν ἐμπορικὴν δύναμιν ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀνεχώρησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐγκαταλείψαντες οἴκους, τὰ πάντα, καθότι ἡ ἐπανάστασις τοῦ 21 καὶ ἄλλα τινὰ γεγονότα τραγικὰ εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς καταστροφῆς τῶν Ἀμπελακίων μαρτυροῦσιν ὅτι καὶ οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἔμειναν ἀμέτοχοι. Ἀλλ' ἄλλοτε περὶ τούτου.

Περιπλανώμενος

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΠΥΡΓΟΥ

(ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Πύργος, 5 Ἰουλίου 1883.

Δὲν δύναται τις ἢ νὰ συγχαρῇ τοὺς δημότας Λετρίνων ἐπὶ τῇ περιφανεί νίκῃ, ἣν κατήγαγον κατὰ συστήματος ἀκατανομάστου. Δὲν δύναται τις νὰ μὴ θαυμάσῃ τὸν ἄπειρον ἐνθουσιασμόν αὐτῶν, τὴν ἀμετρον χαρὰν, ἣν ἐπὶ τούτῳ δεικνύουσιν. Ἀπασα ἡ πόλις, ὁ δῆμος ὅλος πανηγυρίζει ἐπιφαίνεται ἀπανταχοῦ ἐκδήλωσις αἰσθήματος ἀρρήτου. Διὰ τί; Ὅταν ὁ λαὸς πανηγυρίζῃ, ἐνθουσιᾷ, ἀγάλλεται, σκιρτᾷ ἐν ὁμοίαις περιστάσεσι, δῆλόν ἐστι, ὅτι οἱ πόθοι αὐτοῦ ἐπληρώθησαν. Ἐπὶ εἰκοσαετίαν πλάνῃν οἰκτράν ἐπλανᾶτο, ἐγείρων μέγα, ἀψίδας θριαμβευτικάς, καὶ διὰ ἐνδείξεων συμπαθειῶν πλειστών, πανελλήνιον δόξαν, μυστηριώδη πλούτον προσκομίζων εἰς ἡγήτορας, πᾶν ἄλλο διανοηθέντας ἢ τοὺς δοτῆρας τῶν ἀγαθῶν τούτων νὰ ὑπηρε-

τήσωσιν. Ἠπατήθη ὁ λαὸς, ἐπλανήθη. Ἀνένηψε δὲ ἐπὶ τέλους, ἦρε τὸ παραπέτασμα τῆς παιζομένης σκηνῆς, καὶ ἐνώπιον τοῦ λαοῦ παρεστάθη ἐν ὅλῃ τῇ γυμνότητί του τὸ σύστημα. Οὐτε αἱ θωπεῖαι, οὔτε τὸ ἀφειδῶς σπαταληθὲν χρῆμα ἐπήρκεσαν νὰ σταματήσωσι τὸν ἀκατάσχετον ροὴν τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ ἐμποιχθέντος λαοῦ. Ἡ τρίτη Ἰουλίου ἦν ἡ ἡμέρα τοῦ θριάμβου. Καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ὁ Δῆμος πανηγυρίζει ἀκράτητος, ἐνθουσιώδους, υπερήφανος. Ἰδοὺ παραδείγματα διὰ τοὺς ἐπιγιγνομένους! Ἰδοὺ μαθήματα διδασκτικά διὰ τοὺς ἀρχοντας τοῦ λαοῦ, ἅπερ πρέπει νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψει, ἵνα μὴ εἰς ὁμοίαν τύχην περιπίπτωσιν! Ὁ λαὸς ἐν τῇ ἀγαθότητί του ἀπατάται. Ἀλλὰ κατανοῶν τούτο, ἀνίσταται, ἀνορθοῦται, ἐλδικεῖται. Τὸν λαὸν ἐάν δὲν δύνασαι νὰ τὸν ταπεινώσῃς μὴ τὸν ἐμπαίζῃς. Εἶνε θηρίον ἄγριον, ὅταν πεισθῇ ὅτι ἐμπαίζεται. Τούτο διδάσκει ἡ ἱστορία.

Ἐν τῷ μέσῳ ὅμως τῆς γενικῆς ταύτης χαρᾶς, σκέψις τις εἰς ἅπαντας κυκλοφορεῖ. Λέξεις τινες ὑπεκφεύγουσι τὰ χεῖλη ἡμῶν: «Θὰ δικαιωθῶμεν; θὰ ἱκανοποιηθῶμεν;» Ναι, φίλτατοι Λετρίνιοι. Τὸ πιστεύω. Διότι τὸ παρὸν μάθημα ἔσται ἱκανὸν παράδειγμα διὰ τὸν ἐκλεχθέντα ἡγήτορα τοῦ Δήμου Ἰ. Κρεστενίτην. Εἶνε νέος· ἔχει φιλοτιμίαν· θὰ ἐργασθῇ ὑπὲρ τοῦ Δήμου. Ἄν ὅμως εἴμαρτο νὰ βαδίσῃ τὴν αὐτὴν ὁδόν, τότε σεῖς πάλιν κυρίαρχοι δύνασθε νὰ τὸν τιμωρήσῃτε. Ὁ ποιητὴς σας, τοῦ ὁποῦ τὴν ὀρφανὴν κάλπην, ἡ πόλις τοῦ Πύργου καὶ ἰδίως ἡ νεολαία υἱοθέτησε, καὶ τοσαῦτα δείγματα ἀγάπης καὶ τιμῆς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐδήλωσε, καὶ δι' ἅπερ ὁμολογεῖ ἡμῖν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην, θὰ ἵσταται φρουρὸς ἄγρυπνος μετὰ τὴν φαρέτραν, ὅπως διὰ τῶν βελῶν κτυπήσῃ πᾶσαν παρεκτροπὴν. Τρέφει ὅμως τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ νεαρὸς Κρεστενίτης θὰ σταθῇ ὑπεράνω πάσης ἰδιοτελείας, παντός φαντασμοῦ, καὶ ὡς τοιοῦτον ἐχαιρέτισεν αὐτὸν ἀπὸ καρδιάς.

— Θὰ μᾶς εἶπῃ κατὰ τὰ ἐπιδόρπια, διελογίζοντο, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐκπληκτοί.

Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια, ὁ κ. Αγγάρδ δὲν ὑπῆρξεν οὐχ ἥττον μεταδοτικός.

— Τοῦτο θὰ γίνῃ βεβαίως κατὰ τὸν καφέν.

Ὁ ὑπάρτης προσέφερε τὸν καφέν. Ἀλλ' ὁ κ. Αγγάρδ πάντοτε εἰσιώπα. Προσέφερε σιγάρα· ὁ νεανίας ἔλαβεν ἓν, ὁ Ἰάκωβος Βαιγιάν δὲν ἐκάπνιζε.

— Τώρα εἶνε ἡ κατάλληλος στιγμή, εἰ δὲ μὴ ποτὲ, διελογίσθη ὁ γέρων.

Ὁ λοχαγὸς δὲν ἤξευρε καὶ αὐτὸς τί νὰ σκεφθῇ. Διερώτα τὸν κ. Αγγάρδ διὰ τοῦ βλέμματος καὶ ἐφαίνετο λέγων αὐτῷ: ἔχετε ἀποκαλύψιν τινα νὰ μᾶς κάμετε, τὸ γνωρίζομεν, διὰ τί δὲν ὁμιλεῖτε; τί ἀναμένετε;

Τοῦτο δὲν διέφυγε τὸν κ. Αγγάρδ, οὔτε ἡ πρό ὀλίγου ἐκπληξὶς τῶν συνδαιτυμόνων του καὶ τὰ ἀνταλλαγόντα βλέμματα τῶν, ἀλλ' ἐφαίνετο ὅτι δὲν κατελάμβανε τίποτε. Ἀναμφιβόλως δὲν ἐθεώρει τὴν στιγμήν πρόσφορον ἵνα ἐξηγηθῇ.

Καπνίσας τὸ σιγάρον τοῦ ἡγέρθη.

Σήμερον, εἶπε, καὶ μέχρι τῆς ἐσπέρας ἀνήκετε εἰς ἐμὲ ἀμφοτέροι. Αὔριον θὰ σᾶς ἀφήσω ἐλευθέρους καὶ θὰ δυνηθῇτε νὰ συνδιαλεχθῇτε, διότι μέλλετε καὶ ἔχετε πολλὰ νὰ εἴπητε. Ἀλλὰ πρόκειται νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὸν μετὰ

μεσημβριανὸν χρόνον. Ἰδωμεν λοιπὸν, τί δυνάμεθα νὰ πράξωμεν;

— Ὅτι εὐαρεστεῖσθε, ἀπήντησεν ὁ λοχαγός.

Ὁ κ. Αγγάρδ ἐσκέφθη πρὸς στιγμήν.

— Κύριε Βαιγιάν, γνωρίζετε τὸν κῆπον τῆς ἐγκλιματίσεως!

— Ὅχι, κύριε.

— Ἰδοὺ λοιπὸν τί σᾶς προτείνω, φίλοι μου· μίαν ἐπισκεξιν εἰς τὸν κῆπον τούτον καὶ μετὰ ταῦτα περίπατον περὶ τῶν λιμνῶν καὶ εἰς τὰς μεγαλοπρεπεῖς δεινροστομίας τοῦ δάσους τῆς Βολωνίας.

Οἱ δύο ἄνθρωποι ὑπεκλήθησαν σιωπηλῶς.

— Δὲν ἐφρόντισα ἀκόμη περὶ σταύλου, ὑπέλαβεν ὁ κ. Αγγάρδ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν διατηρῶ καὶ ἡνίοχον. Ἐχω ἀπλούστατα μέτριόν τι ὄχημα, ὅπερ ἐνοικιάζω κατὰ μῆνα. Τὸ ὄχημα τούτο σᾶς ἀναμένει κύριοι· καὶ δυνάμεθα ν' ἀναχωρήσωμεν.

— Λοιπὸν; εἶπεν ὁ Ἰάκωβος Βαιγιάν εἰς τὸ οὖς τοῦ βαπτιστικοῦ του, ἐνῶ κατήρχοντο τὴν κλίμακα, ὅπισθεν τοῦ ξενίζοντος αὐτοῦ.

— Ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον παράδοξον.

— Δὲν σᾶς προσεκάλεσε βεβαίως εἰς τὸν οἶκόν του, χάριν μόνον εὐχαριστήσεως, ἐμὲ μάλιστα, ἐκ τοσούτῳ μακρὰς ἀποστάσεως.

— Βεβαίως καὶ ἐγὼ κάμνω διαφόρους ὑποθέσεις.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς πανδήμου χαρᾶς, δὲν ἡδύνατο, φίλε συντάκτα, καὶ ὁ ὑμέτερος ἀνταποκριτὴς νὰ μὴ συγκινηθῇ καὶ ἐκδηλώσῃ καὶ οὗτος τὴν εὐχαρίστησίν του ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐκλογῆς τοῦ Δήμου Δετρίνων, ὅπερ πρὸ καιροῦ προσέβλεπεν, εὐχόμενος νὰ μὴ διαφουσθῇ ἐν ταῖς προσδοκίαις αὐτοῦ, καὶ ζητεῖ συγγνώμην ἐάν δὲν δύναται νὰ περιγράψῃ τὰ καθ' ἑκαστα αὐτῆς. Μία δὲ τῶν ἀπείρων ἐνδείξεων τῆς χαρᾶς τοῦ λαοῦ, ἣν ἡ χθεσινὴ ἐσπέρα, καθ' ἣν, ἅπαντα σχεδὸν ἡ πόλις ἐφωταγωγῆθη, τὰ δὲ βεγγαλικά φῶτα ἀπὸ ἀποστάσεως ὥρων διεκρίνοντο. Ἐν ὀλίγαις λέξεσι ἡ ἐκδήλωσις τῶν αἰσθημάτων τοῦ τόπου εἶνε τοιαύτη, ὥστε πᾶσα περιγραφή αὐτῆς ἀποβαίνει δυσχερής.

Πρῶτος Διμαρχικὸς Πάρεδρος ἐξελέχθη ὁ ἀγαπητὸς τῷ λαῷ Κωνσταντῖνος Ζαριφόπουλος.

Ὡς προέγραφον ὑμῖν αἱ σταφιδάμπελοι δὲν εἶνε εἰς εὐάρεστον κατάστασιν. Αἱ σταφυλαὶ δὲν ἀνεπτύχθησαν, ἡ ὠρίμανσις βραδύνει, ὁ δὲ ἀφόρητος καύτων εἰς τινὰ μέρη ἐπέφερε βλάβην.

Ἡλεῶς

ΚΑΘΑΡΣΙΣ - ΕΚΛΟΓΑΙ

Κέρκυρα, 2 Ἰουλίου.

Τὰ κατὰ τῶν ἀπειλῶν τῆς χολέρας μέτρα καὶ τὰ ἐκλογικὰ εἶνε τὰ δύο σημεῖα, περὶ ἃ στρέφεται ἐνταῦθα ἡ δημοσία καὶ ἰδιαιτέρως προσοχὴ κατὰ τὸ τελευταῖον δεκαήμερον. Καθάρσεις καὶ ἐκφυγαὶ τείνουσιν ἐκ παραλλήλου, λοιμοκαθαρτήριον καὶ ἐκλογικὰ τμήματα μερίζονται τὴν δόξαν τοῦ ἐπικαίρου καὶ ἀπολοιμαίνουσι. . . . Τὸ παλάτι καὶ ἡ παρουσία τῶν βασιλέων ἔλαβον δευτερεύουσαν θέσιν, καὶ τὸ βράδυ ἐκλείπουσιν ἐκ τῆς σκηνῆς. Ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια ἀπόψε τὴν 10ην ἀπέρχεται, ἐσημείωσε δὲ καθ' ἣν ὦραν σοὶ γράφω καὶ θὰ εἰσέλθῃ πρὸ τῆς ἐξόδου τῆς θαλα-

μηγοῦ ὁ ἀγγλικὸς στόλος. Περί τούτων λοιπὸν τὴν Δευτέραν, σήμερον χαλέρα καὶ ἐκλιγὰι.

Περὶ τοῦ πρώτου ἀντικειμένου ὥρσιον νὰ σημειώσω ὅτι ἀνεπτύχθη ἀρκετὴ καὶ ἀξιεπαινος δραστηριότης ἐκ μέρους τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν. Ἄμα ταῖς πρώταις εἰδήσεσι περὶ χολέρας ἡτοιμάσθη τὸ λοιμοκαθατήριον, διετάχθησαν αἱ ἀναγκαῖαι ἐπισκευαὶ καὶ ἐξακολουθοῦσιν οἱ ἐργάται ἵνα τὸ καταστήσωσιν ὅσον οἶόν τε ἀξιοπρεπὲς καὶ ἄνετον. Περὶ τῆς κλινασκευῆς του θὰ σοὶ γράψω λεπτομερῶς ἐν ἐπομένῃ μου. Τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν ἐπροτάθη καὶ διωρίσθη ἄνευ οὐδεμιᾶς κομματικῆς ὁπισθοβουλίας μόλις δὲ δύο τὰ πρώτα πρόσωπα αὐτοῦ ὁ ἐπιστάτης καὶ ἀρχιφύλαξ ἐθεωρήθησαν ἔνοχοι μικρᾶς ἀμελείας, ἀμέσως ἀπελύθησαν. Ἡ ἀμέλειά των δὲ ἦτο ἡ ἐξῆς: πρὶν ἢ δοθῇ ἡ ἀπαιτούμενη ἄδεια παρὰ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς μετὰ τὴν ἰδέαν ὅτι ἐληξεν ὁ χρόνος τῆς καθάρσεως συνεκοινωνήσαν μετὰ τινων καθαριζομένων. Ἀμέσως δὲ οὐ μόνον ἀπελύθησαν ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ τεσσαράκοντα ἐργάται μεθ' ὧν ἐπίσης ἐκοινώνησαν ἐθεωρήθησαν ὡς ἀκάθαρτοι καὶ ἐτέθησαν ὑπὸ καθάρσιν. Τὸ ὑπουργεῖον ὅχι μόνον δὲν ἔπαυσε δι' ἀλλεπαλλήλων τηλεγραφικῶν διαταγῶν νὰ ὑποδείξῃ τὰ κατὰλληλα μέτρα, ἀλλὰ καὶ δις ἐν ἐκτάσει ὁ ὑπουργὸς μετὰ τοῦ Νομάρχου ἦλθεν εἰς συνεννόησιν διὰ τοῦ καλωδίου. Τὸ ἀγγελθὲν ἐξ Ἀλεξανδρείας «Ἀθῆναι» μετὰ 100 περιποῦ προσφύγων κατέπλευσεν ἀπὸ τῆς προχθῆς, δὲν ἐδόθη πλήρης συναίνεσις ἵνα οἱ ἐν αὐτῷ κάμωσι τὴν καθάρσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου ἅπαντες. Ἐδιχογνῶμησαν δὲ καὶ οἱ ἐν αὐτῷ, καὶ οἱ μὲν ἐξῆλθον εἰς τὸ λοιμοκαθαρτήριον, οἱ δὲ ζητοῦν νὰ ἀναχωρήσουν εἰς Τεργέστην, ἐκεῖνοι δὲ θὰ μένουν ἐπὶ τοῦ πλοίου. Ἐν τῷ λοιμοκαθαρτηρίῳ καὶ ἐν τοῖς ὑπὸ καθάρσιν πλοίοις ἐπικρατεῖ ἄκρα ὑγεία. Τὸ χθὲς καταπλεύσαν τακτικὸν ἐξ Ἀλεξανδρείας ἀτμόπλοιον εὐτυχῶς δὲν ἀπέβι-

— Θὰ ἐξηγηθῇ τέλος πάντων.

Κατέλαβον θέσιν ἐν τῇ ἀμάξῃ, ἥτις καὶ ἀνεχώρησεν. Ἄμα ἔφθασεν εἰς τὸν κήπον, ὁ κ. Λαγγάρδ' ἐδειξεν εἰσιτήριον, καὶ τὸ ὄχημα εἰσελθὼν ἔστη πλησίον τῆς οἰκοδομῆς καὶ τῶν μικρῶν περιφραγμάτων τῶν προωρισμένων διὰ τοὺς σκύλους.

Οἱ ἐν τῷ ὀχήματι κατῆλθον.

— Ἀγαπῶ πολὺ τοὺς σκύλους, εἶπεν ὁ κ. Λαγγάρδ' ὁ σκύλος εἶναι ὁ καλλίτερος φίλος, εἶπεν ὁ Βυφῶν' ὁ περιφανὴς φυσιολόγος δὲν σᾶς ἐγνώρισε, ἀγαπητέ μοι Ἰάκωβε, προσέθετο, μειδιῶν ἐπιχαρίως. Ὑπάρχουσιν ἐνταῦθα μεγαλοπρεπεῖς σκύλοι ὅλων τῶν εἰδῶν, τῶν ἀναστημάτων καὶ φυλῶν, ἀπὸ τοῦ οὐλότριχον κυνίδιον τῆς Μελίτης καὶ τοῦ ἄλ κ ο υ, σκύλου τῆς Ἀμερικῆς, οἵτινές εἰσιν οἱ μικρότατοι τῆς κυνικῆς φυλῆς, μέχρι τῆς Νέας Γῆς καὶ τῶν μεγαλειτέρων καὶ ἰσχυροτέρων ὀρεινῶν κυνῶν. — Ἐλθετε, ἂς ὑπάγωμεν νὰ περιέλθωμεν τὰ κυγκλιδωτὰ ταῦτα περιφραγμένα.

Προσέξατε, εἶναι ὁ κύων τῶν Ἑσκιμῶν καὶ ὁ δ ἰ γ γ ο ς τῆς Νέας Ὀλλανδίας· οὗτος εἶναι ὁ κύων τῆς Σιβηρίας. Ἰδοὺ ὁ κύων τοῦ ὄρους τοῦ Ἀγίου Βερνάρδου, ὁ κύων τῶν Πυρηνναίων, ὁ κύων τοῦ Βρί· μεγαλοπρεπεῖς εἰσιν οὗτοι οἱ λαγωνικοὶ, ὁ μέγας λαγωνικὸς, ὁ λαγωνικὸς τῆς Σκωτίας, ὁ τῆς Ἰρλανδίας, ὁ τῆς Ρωσσίας. Παρατηρήσατε τὸν μολоссὸν τοῦτον, τὸ θαυμαστὸν τοῦτο ζῶον· εἶναι δανικὸς.

Παρέλθωμεν, οἱ ποιμενικοὶ οὗτοι κύνες εἶναι τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Σκωτίας.

Γνωρίζετε τοὺς φύλακας τῶν σπητιῶν μας, ἰδοὺ μία ὠραία αὐτῶν συλλογὴ.

Τώρα ἔλθωμεν εἰς τοὺς μικροὺς κύνας, εἰς τὰ διάφορα εἶδη τῶν οὐλοτριχῶν, τῶν κυνῶν, οἵτινές εἰσι κατοικίδιοι. Οὗτος, ὅστις περιμένει νὰ ρίψῃ αὐτῷ τεμάχιον ἄρτου, εἶναι ὁ μικρὸς οὐλόθριξ· ἰδοὺ ὁ ἰσπανικὸς ἐρυθρόστιχτος, τὸ κυνίδιον μετὰ τῶν μακρῶν ἡνωρημένων τριχῶν του, ὁ μελανόθριξ, ὁ κυνολέων.

— Ὡ! εἶπεν αἰφνης ὁ Ἰάκωβος Γρανδέν.

— Τί ἔχετε; ἠρώτησεν ὁ κ. Λαγγάρδ' μετὰ τίνος ἀνησυχίας.

— Οὐδέν. Κάτι μ' ἐξέπληξε.

Καὶ ἀπευθυνόμενος εἰς τὸν Ἰάκωβον Βαιγιάν.

— Ἀνάδοχε, βλέπετε;

— Μάλιστα, βλέπω ὠραῖα κυνίδια.

— Ἀλλ' ἐκεῖνο, εἶδατε ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον πλησιάζει τὸ κυγκλιδωτὸν περίφραγμα;

— Ἄ! πῶς ὁμοιάζει τὴν δυστυχῆ Φιντέλη;

— Δὲν ὁμοιάζει; Σὰν δύο κόμπους νεροῦ.

— Τὸ αὐτὸ ἀνάστημα, ἡ αὐτὴ κεφαλὴ, τὸ αὐτὸ βλέμμα, τὸ ἴδιον σχῆμα, τὰ αὐτὰ πύρινα στίγματα εἰς τοὺς πόδας, εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἰς τὸ ρύγχος.

(ἀκολουθεῖ).